

eP Coses de la vida GRAN BARCELONA

Tendència urbana a la segona metròpolis de Catalunya

L'Hospitalet es posa les piles

La vida cultural desperta a la ciutat a l'ombra d'una dubitativa Barcelona

Música en directe, sales d'assaig i un viver privat d'artistes exhibeixen múscul

CARLES COLS
L'HOSPITALET

Fa mig any, Josep Ramoneda, el faroner que durant 22 anys va il·luminar part de la vida intel·lectual metropolitana des del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), va entregar a l'Ajuntament de l'Hospitalet una anàlisi de pros i contres perquè aquesta, la segona ciutat de Catalunya, fes un salt al món de la cultura com ja ho va fer abans, desmentint els escèptics, en el de l'economia empresarial, amb la transformació urbanística de la plaça d'Europa. A vegades, aquesta mena d'anàlisi, com la que Ramoneda va elaborar, són flor periodística d'un dia, que l'endemà es panseix. Al cap de mig any, no obstant, ja no sembla una bogeria afirmar que l'Hospitalet pot tornar a sorprendre gratament.

Sobre el mapa, la zona a la qual s'ha de prestar atenció és la franja urbana situada als dos costats de l'avinguda del Carrilet. Per als que mai hagin posat els

peus a l'Hospitalet (Ramoneda, per exemple, abans de la profunda immersió que hi va fer per elaborar el seu informe), allò té alguna cosa del Poblenou barceloní abans de l'obertura de la Diagonal, un espai on la indústria està en retirada. És una zona extensa i potser poc agraciada, però on la suma d'iniciatives culturals públiques i sobretot privades és massa elevada ja per no fixar-se en la seva presència.

Els degans pot ser que siguin els responsables de La Salamandra, una sala de música en viu nascuda fa 18 anys. «Si un dia hem de marxar d'aquí, ens emportarem les parets del camerino», explica David Lafuente. Allà hi ha les firmes, dibuixos i porcades variades que hi han estampat desenes d'artistes que han actuat a la sala. Lafuente tenia abans un bar d'aquells que tant mo-

lestes els veïns («segurament tenen raó»), que va tancar per llançar-se a l'aventura de La Salamandra. Avui, dins del perímetre de la gran Barcelona que dibuixen els rius i les rondes, hi ha tres sales de concerts, la que dirigeix Lafuente i, a la capital, Razzmatazz i la Sala Apolo. De Bikini s'espera que algun dia torni. Potser també ho farà algun dia La Paloma. Però, com subratlla de seguida Lafuente, «hi ha una barrera psicològica, la Riera Blanca, el carrer que separa Barcelona de l'Hospitalet», que fa que La Salamandra no sigui percebuda realment com un potent local més de Barcelona. Està al costat d'una pa-

nal, sense subvencions. «El que hem de fer és posar facilitats perquè les coses senzillament passin», afirma Graells.

Les coses, poc o molt, ja estan passant. Al voltant de La Salamandra, per exemple, ha crescut el negoci de les sales d'assaig, com La Universal, també en això a imatge i semblança del Poblenou de Barcelona. «Després han arribat algunes botigues d'instruments musicals», celebra Lafuente.

Però no només és música el que hi passa. Un senyal insòlit però molt interessant que l'avinguda del Carrilet és l'Oklahoma cultural, amb els colons a la carrera bus-

cant les millors parcel·les, està a un parell de carrers, al número 120 de la Carretera del Mig. Fa mig any va obrir portes allà la primera galeria d'art de l'Hospitalet: Espacio 120.

Que ningú s'imagini un local menut i bufó, a l'estil de l'Eixample barceloní. Es tracta de 2.500 metres quadrats d'exposició, «de tots els autors i preus», explica el seu propietari,

de nom Benjamín.

¿Què el va portar fins aquí? Assegura que l'olfacte que li ha permès dedicar-se al negoci de l'art durant més de 30 anys i sobreviure. «Un local així, a tan pocs minuts del centre de Barcelona, és molt difícil de trobar. Ara sóc el primer a la zona, però estic segur que amb el temps no seré l'únic», afirma.

Un altre punt del mapa del gènere insòlit encara que ja bastant més conegut és la Fàbrica Freixas. Aquella antiga factoria de làmpares va tancar i va donar pas primer a un viver d'empreses, però a poc a poc va evolucionar fins al que és avui, un taller de creadors, d'artistes que necessiten un local on treballar. Si fos Nova York, sortiria a les pel·lícules. Però és a l'Hospitalet.

Xavier Pons, propietari de la Fàbrica Freixas, sosté amb més ve-

La Salamandra és una sala a l'altura del Razzmatazz o l'Apolo, i està al costat del metro, però ¡fora de Barcelona!

rada de metro, però en un altre terme municipal. A vegades, parlar de Barcelona com una metròpolis és un desercit. No es comporta com a tal. «Si això fos París, l'Hospitalet seria part del centre de la ciutat», lamenta Jaume Graells, regidor de Cultura. A ell li ha caigut l'encàrrec de l'alcalde de posar en marxa aquest motor cultural que Ramoneda sosté que hi és, al ralenti, però que és necessari alimentar amb un combustible nou, gens tradicio-

ÁLVARO MONGE

► Assaig del grup El Mosquito Delgadito a La Salamandra.

La imponent Tecla Sala, centre cultural de l'Hospitalet, dijous passat.

hemència que Ramoneda (tot i que aquest també ho afirma), que Barcelona ha perdut força, que la capital no té la vida cultural que mereixeria per les seves dimensions, que la colonització turística del centre ha difuminat el perfil del CCCB, el Macba i naturalment el Centre d'Art Santa Mònica..., vaja, que a l'Hospitalet s'intueix la frescor creativa que als 80 va il·luminar Barcelona. És un punt de vista.

És a la vista d'aquests i altres focus d'interès, amb l'avinguda del

Espacio 120 és el veí més insòlit del districte cultural. És la primera galeria d'art de la ciutat. I enorme

<<<

SEGONA EDICIÓ DEL FESTIVAL DE JOCS

Batalles en un tauler

Dau Barcelona acull en el seu primer dia la visita de Friedemann Friese, el cèlebre creador d'«Alta tensió» ≡ **Els jocs de guerra** acaparen l'interès dels visitants a la Fabra i Coats

CRISTINA SAVALL
BARCELONA

L'ambient entusiasta i distès de Dau Barcelona, la vitrina de les últimes novetats en imaginatius jocs de taula, recorda el d'antigues edicions del festival de cinema de Sitges, un referent en les pel·lícules de gènere, bé de ciència-ficció, de fantasia o de terror. Ahir Friedemann Friese, el venerat creador del joc d'estratègia i gestió de recursos *Alta tensió*, passejava per la Fàbrica de Creació Fabra i Coats amb la mateixa tranquil·litat amb què Quentin Tarantino ho feia per Sitges quan el 1992 hi va presentar *Reservoir dogs*.

Tot i això, Friese (Stadthagen, 1970) no passa mai desapercebut. El color verd s'apodera de la seva aparença, des dels cabells i la indumentària fins a l'estètica de totes les seves propostes. «**Va començar com una broma i va tenir tant d'èxit que avui és la meva imatge de marca**», explica l'estrateg alemany, que, en la seva llengua natal, sempre titula els seus jocs amb paraules que comencen amb la lletra f. «**No és cap superstició, és una regla que concedeix carisma i identifica les meves creacions**», assegura Friese, per a qui la clau d'un bon joc és que les regles siguin senzilles. «**Encara que no tots estan destinats a expressar els conceptes ingènument i fàcilment**».

Aniversari d'un 'hit'

Alta tensió, un tauler de doble cara amb 48 targetes i més de 200 peces de fusta dedicat a l'escassetat de recursos i a com obtenir energia elèctrica, farà 10 anys ben aviat. «**El meu pròxim projecte és un secret. Tinc una clàusula de privacitat amb mi mateix**». Només avança que prepara una edició especial d'*Alta tensió* «amb motiu de l'aniversari». Mentrestant, presenta a Barcelona les seves dues últimes creacions en verd: *5 pepinos*, un joc de cartes, i *El último dulce*, ideal per fer farols amb l'objectiu d'apoderar-se de les llaminadures dels contrincants.

En el seu recorregut per Dau Barcelona l'acompanya Fran Díaz, l'autor de *Polis*, que no va de trets sinó d'exèrcits d'hoplites, vaixells de guerra, mercaders, ambaixadors i ciutats del món clàssic grec durant la guerra del Peloponès, que va enfrontar Atenes i Esparta de l'any 431 al 404 aC. Un dels jocs de més èxit europeu creats per un espanyol que ha aconseguit publicarlo a *Asylum Game*. «**Recompença el jugador que s'esforça**»,

►► **Daus i taulers** ► La gran sala de la Fàbrica de Creació Fabra i Coats, el cor de Dau Barcelona, ahir.

►► **Novetats** ► En cada taula es presenta un joc de taula.

Juguen molts més homes que dones, excepte en 'Les 24 hores de Scrabble'

descriu Díaz, conscient de l'atracció que exerceix la història en els jugadors de taula.

La visita per Dau Barcelona confirma l'interès per grans batalles del passat i la supremacia dels daus i del tauler al segle XXI. La sala que Dau dedica a l'associació Rvbicon és el regne dels anomenats *wargames* (jocs de guerra). Allà es reproduïx en cinc jocs la batalla de Stalingrad, el dur enfrontament bèl·lic entre l'exèrcit de la Unió Soviètica i el de l'Alemanya nazi que va canviar el curs de la segona guerra mundial amb la derrota de les tropes de Hitler. També ressuscita en tres di-

mensions la batalla de Trafalgar, la lluita naval en què els britànics van vèncer les tropes napoleòniques el 1805.

I el club Vine i Acota't, de Vilafranca del Penedès, proposa recrear la batalla de Cannas, la gran derrota de la història de Roma i un exemple de tàctica militar per part de les tropes de l'exèrcit púnic comandat per Aníbal el 216 aC. «**Hi ha partides d'iniciació de mitja hora**», informa Oriol Comas, director de Dau Barcelona, que en la seva segona edició compta amb el triple d'espai que l'any anterior i l'expectativa de doblar les 4.000 persones que hi van assistir.

La proposta de Comas és diferenciar dos objectius: acontentar els experts en el món dels jocs de taula i encomanar la passió als debutants. Iñaki Rodríguez, gran aficionat, mira amb curiositat la presència de famílies. «**He vist nens entusiasmats. El cartró i els daus continuen funcionant**», afirma Rodríguez.

No tot són batalles, tot i que predomina la competició i la voluntat de superació. L'homenatge al centenari de l'encreuat i les presentacions de jocs entusiasmen, com *Stem States*, d'Àngel López, i *1911 Amundsen vs Scott*, de Pere Pau Llistosella. A Dau, que avui prossegueix, hi juguen molts més homes que dones, a excepció de *Les 24 hores de Scrabble*, que coordina Miquel Sesé. ≡

Carrilet com a columna vertebral, que l'Ajuntament de l'Hospitalet creu que pot tenir un districte cultural, on afortunadament els equipaments públics, com la imponent Tecla Sala, ja existeixen. Ara queda molt per fer, i entre tot això, el més difícil, trencar la barrera psicològica de la Riera Blanca. D'aquí ve que l'alcaldeessa jugui sovint amb aquesta idea que l'Hospitalet no és més que el Brooklyn de Barcelona, que de ciutat no n'hi ha més que una. Passeu i vegeu-ho. ≡